

Innhold

Forord	5
Kapittel 1	
Innledning	11
Undersøkelsene boken bygger på	13
Et samfunnsoppdrag	14
Informere og sette sammen historien	16
Moral, etikk og yrkesetikk	18
Journalist og medmenneske	19
Hva er empati?	20
Etikk og moral - ære og samvittighet	21
Yrkesetikken	23
Fra yrkesetikk til faglig skjønn og yrkesutøvelse	25
Anerkjennelse eller utfrysing	26
Snøskutertragedien i Finnmark	27
Tønne-saken	29
Hedrum-saken	30
Erfaring, ambisjoner og jakten på anerkjennelse	31
Krevende oppdrag, stressreaksjoner og sykefravær	32
Kapittel 2	
Hva gir stressreaksjoner?	34
Fra stress til traumer og stressreaksjoner	34
Personlige forutsetninger	36
Hendelsens alvorlighetsgrad	37
Fare for livet - frykt for egen helse	38
Vitneopplevelser	41
Trussel mot integriteten - personlig kontakt - empati og etikk	43
Det kunne ha vært meg	44

Moralsk dissonans – belastende å forlate og avvise – inntrengeren	46
Aggresjon	48
Fotografene – utsatt og skjermet	49

Kapittel 3

Hvordan reagerer vi på kort og lang sikt?	51
Personlige mestringsfaktorer	51
Bearbeidelse i tre faser	53
Fase 1: Umiddelbare reaksjoner	53
Fase 2: Bearbeidelsen av opplevelsen	61
Naturlige reaksjoner eller psykiske problemer?	64
Fase 3: Posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD)	65
Hendelsens alvorlighetsgrad	70
Mestringsfaktorenes betydning	74
Ingen ting i veien med meg	75
Utbrenthet, depresjoner og angst	76
Frem fra glemselen – triggere	77

Kapittel 4

Forberedelser og tilretteleggelse av arbeidssituasjonen	79
Forberedt på det uforutsette?	80
Journalistens forberedelser	80
Redaksjonens forberedelser	84
Rutiner for det som måtte komme	85
Helhetlig krise- og sikkerhetstenkning	86
Kjenne sine medarbeidere	86
Klare linjer	87
Kompetanse i alle ledd	87
Klare forventninger	88
Etiske grenser	88
Kurs i førstehjelp, sikkerhet og traumer	89
Forsikringer, vaksiner, visum m.m.	91
Utstyr	92
Hvor lenge? Plan for retur og avbrekk	92
Økonomi	93

Kapittel 5

Ute på oppdrag	95
På åstedet	97

Den personlige kontakten	98
Tar det på telefon	101
I sjokk?	102
Nærhet og avstand	104
I all fortrolighet – sjelesørger	106
Avvise spørsmål om hjelp	107
Aggresjon	107
Mellommann	109
Møtet med innsatspersonell	110
Vaktbikkja	111
Etiske dilemmaer og faglig skjønn	113
Redaksjonens oppfølging av medarbeiderne	114
Lederskap – samordning	116
Husk redaksjonen!	118
Ikke glem desken	118
Konflikter – press fra redaksjonen	120
Når og hvordan skal det leveres?	122
Reportasjeledelse fra felten	123
Uten hvile, mat og drikke	124
Faresignaler	125
Kapittel 6	
Etter endt oppdrag	128
Ulike metoder for «å lande»	129
Bearbeidelse av inntrykkene	131
Hva hjelper?	132
Hjelper organisert oppfølging?	133
Kolleger imellom	135
Risikogruppen	135
Ta kontroll!	136
Sakene det er vanskelig å prate om – moralsk dissonans	137
Skade på sjelen – moral injury	138
Personlig og faglig vekst	140
Hva bidro til vekst?	142
Den onde sirkelen	142
Den gode sirkelen	143

INNHOOLD

Vedlegg 1	145
Undersøkelsene	145
Vedlegg 2	151
Råd til redaksjoner som utsettes for trusler og vold	151
Vedlegg 3	156
Spørreformularet som er brukt til å kartlegge posttraumatiske stressreaksjoner (IES-22)	156
Vedlegg 4	158
Spørsmålene som er brukt for å kartlegge posttraumatisk vekst	158
Litteratur	159
Stikkord	163